

Snömögel – Varför, när, var och hur!

Inför varje vårstart är det likadant. En del går igenom vintern helt utan skador medan andra har mer eller mindre kraftiga skador efter vinterns härjningar. Vad som komplicerar det hela är att detta fenomen varierar från bana till bana, år från år så det är sällan som samma bana drabbas flera år i rad. Vad kan detta till synes slumpvisa utfall bero på?

Vad gäller snömögel (*Microdochium Nivale*), som är den skadesvamp som just XXX GK drabbats av är den extremt klimatberoende. Uppstår rätt temperatur och luftfuktighet samtidigt som gräset av någon anledning är försvagat så slår svampen till med många gånger stora skador som följd. Det perfekta förhållandet för denna svamp är vid en temperatur från 2 - 8° C samtidigt som luftfuktigheten är hög och vindstyrkan är låg. Marken behöver inte vara snötäckt trots namnet. Klimatet vid greenytan kan variera från green till green på samma bana vilket ofta ger allvarliga skador på vissa greener medan andra är helt oskadade. I andra fall får samtliga greener likartade skador.

Vilka andra faktorer gynnar svampen? Först och främst kan man konstatera att alla skadesvampar alltid finns på greenerna, i viloläge eller i så pass ringa omfattning så att ingen skada sker. Om man vid svampens optimala tillväxt har mycket spel och/eller mycket maskiner igång som förflyttar sig från green till green förflyttar man dessutom svampsporeerna och förvärrar skadorna. Åt detta kan man normalt inget göra då det är omöjligt att säga exakt när angreppet sker mer än att stänga greenerna i tid inför vintern då detta minskar svamptrycket.

Vad kan man då göra för att minska risken för svampangrepp? Den bästa försäkringen mot angreppen är ett så starkt gräs som möjligt. Tyvärr talar dagens krav på högt speltryck och snabba, kortklippta greener emot detta. När man dessutom som i ert fall har näst intill 100 % vitgröe är risken för skador av olika slag nästan oundvikligt sett på en lite längre sikt. Skötselmetoder som luftning, dressning, en moderat gödsling och bevattning håller gräset i fint skick när vädret är bra men man balanserar hela tiden på slak lina. Fram mot hösten använder man kemiska bekämpningsmedel (vilket ni gjort på XXX) för att hålla skadesvamparna i schack men detta hjälper inte alltid.

Er gräsart vitgröe (*Poa Annuua*) är ett ettårigt gräs som fröar av sig något oerhört och anses av många vara ett ogräs då det är det svagaste och känsligaste av alla arter. Samtidigt är detta det mest anpassningsbara och har väldigt låga krav på växtplats. Samtliga greener på västkusten sås med något annat gräs vid anläggandet men efter hand invaderas ytorna av vitgröe särskilt när som tidigare nämns speltryck och krav på greenytorna ställs väldigt högt och dessa inte heller är optimalt uppbyggda. En vengräsgreen blir således inom en 10 – 15-årsperiod en vitgröegreen trots att man gör allt för att undvika detta. Ett stort plus med vitgröe är att så fort värmen kommer gror det hela tiden nya frön och skadorna självläker ganska snabbt. Står sig den värme som nu rått under andra halvan av april kommer således skadorna redan inom några veckor att vara ett minne blott.

Typiskt snömögelangrepp (*Microdochium Nivale*) på green

Ett sätt att minska frekvensen av skador efter svamp är att byta ut gräset till en annan art. Detta försöker man hela tiden göra med hjälpsådd men att försöka få nya plantor att etablera sig på greener där spel hela tiden pågår är näst intill omöjligt. Lösningen är således att riva upp den gamla gräsytan och så om på nytt. Detta fungerar under förutsättning att greenerna är rätt uppbyggda (vilket de inte är hos er) annars måste man bygga om dessa också. Detta är en av anledningarna att många av de äldre anläggningarna runtom i Sverige nu bygger om till ganska stora kostnader. Är man inte villig att bekosta detta måste speltryck och/eller krav på greeners snabbhet minskas om inte skador av detta slag upprepas med jämna mellanrum. Fortsätter man som nu får man således räkna med att spelytorna från tid till annan inte är av toppklass.

Några förändringar i dagens skötsel kan dock göras för att förbättra situationen. Jag tänker då på tre ändringar i skötselrutiner som förbättrar gräsets status utan att försämra spelyte kvalitén. Den första är att vibrovälta istället för att klippa 2 - 3 gånger/vecka. Den andra är att alltid ha vassa knivar på sina klippaggregat vilket innebär en investering i en ny slipanläggning så att själva slipningen blir snabb och smidig. Det tredje är att börja singelklippa vilket kräver mer resurser i personal och maskiner. Dessa tre åtgärder sammantaget gynnar alla gräset och stärker det så att det av egen kraft kan minska angreppens frekvens och styrka.

Kim Sintorn
Bankonsulent
Svenska Golfbundet